

186–196.

4. *Литвинова Т.Н.* Теоретическая модель формирования готовности студентов фармацевтического факультета к профессиональной деятельности при изучении аналитической химии / Т.Н. Литвинова, Т.Г. Юдина // Издательский дом «Академия естествознания» *Фундаментальные исследования*. – 2013. – №8 (часть 6) – С. 1464-1470.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ХІМІЇ»

Плющ В. М.

Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка
E-mail: valentynapl@ukr.net

В умовах реформування освіти актуальності набуває необхідність переосмислення моделей освітніх процесів. Різке збільшення об'єму інформації — з одного боку, збільшення частки самостійного роботи у навчальних планах (більше 50%) — з іншого, вимагає відповідного ресурсного забезпечення та посилює цінність самостійної роботи студента. Потреба в пошуку нових шляхів активізації самостійної роботи, що сприяють всебічному розвитку особистості, вимагає врахування нових підходів до її організації.

З позицій системного підходу самостійна робота розглядається як цілісна педагогічна система, яка поєднує структурні (мета, навчальна інформація, засоби педагогічної комунікації, учні, педагоги) і функціональні компоненти (гностичний, проектувальний, конструктивний, комунікативний, організаторський, корекційний) [1, с. 10].

Аналіз науково-педагогічної літератури з питань організації самостійної роботи студентів дозволив виявити певні проблеми, а саме: формування у студентів навичок та вмінь самостійної роботи; реалізація індивідуально-типологічного підходу; особливості нормування та організації самостійної роботи на

різних видах занять; навчально-методичне забезпечення організації самостійної роботи студентів; застосування сучасних інформаційних технологій під час організації самостійної роботи студентів.

З метою удосконалення процесу організації самостійної роботи майбутніх учителів вважаємо необхідним виконання наступних дидактичних умов: застосування в організації самостійної роботи студентів рівневого підходу до управління взаємодії суб'єктів навчання (три рівні організації самостійної роботи: керована викладачем самостійна робота, самостійна робота з фасилітативною допомогою викладача та самокерована самостійна робота студента); використання різних як за змістом, так і за рівнем складності завдань для самостійної роботи; комплексність та системність в організації самостійної роботи [2].

З метою впровадження окреслених умов у практику нами розроблено навчально-методичні рекомендації до самостійної роботи з кожної теми курсу «Методика навчання хімії». Основні види організації самостійної роботи студентів під час вивчення курсу визначалися нами за наступними критеріями: змістом навчальної дисципліни; рівнем підготовленості студентів; необхідністю упорядкування навантаження студентів під час самостійної роботи та власне майбутньою педагогічною діяльністю. Такий підхід вимагає регулярної методичної та професійної самопідготовки викладача, розробки ним системи індивідуальних диференційованих завдань для самостійної роботи студентів. Теми цих завдань мають бути тісно пов'язані з програмою підготовки, а форми самостійної роботи – з майбутньою практичною діяльністю, а також з тими питаннями підготовки майбутніх учителів, які викликають у них найбільші труднощі.

До кожної теми студентам пропонуються обов'язкові форми самостійної роботи, це керована викладачем самостійна робота: опрацювання основної та додаткової літератури; робота зі словником, довідником; ознайомлення з нормативними документами, ознайомлення з новітніми досягненнями в галузі дослідження; складання таблиць, схем; відповіді на контрольні запитання; розробка конспектів уроків, позакласних заходів з

певної теми тощо.

Також пропонуються роботи за вибором, а саме форми самостійної роботи з фасилітативною допомогою викладача (обгрунтування і пояснення типових помилок, що виникають під час навчання хімії в учнів; виконання індивідуальної науково-дослідної роботи (за власним вибором) та створення банку даних стосовно обраної тематики; захист проєктів; підготовка тез доповідей; участь у семінарах, конференціях;) та самокерована самостійна робота студентів (участь у тематичних он-лайн вебінарах, ознайомлення з онлайн-сервісами та ресурсами інтернет для створення дидактичних матеріалів для уроків хімії (сервіси для створення інтерактивних вправ, вікторин, тестів, ментальних карт, мультимедійних презентацій тощо) та створення власних дидактичних матеріалів засобами цих сервісів; підготовка тез доповідей на конференціях, написання статей з обраної тематики тощо).

Варто зазначити, що студенти, опанувавши навички самостійної роботи, все більше проявляють інтерес до інноваційних форм самокерованої самостійної роботи. Різноманітність запропонованих форм і видів самостійних робіт, максимальне використання активних методів, які перетворюють студентів на суб'єктів діяльності і забезпечують реалізацію індивідуально-типологічного підходу у навчанні майбутніх учителів хімії.

Таким чином окреслений підхід організації самостійної роботи студентів забезпечує повноцінну професійну підготовку майбутніх вчителів хімії. Пізнавальна діяльність студентів під час виконання самостійної роботи характеризується високим рівнем активності та самостійності і є однією із форм залучення студентів до творчої діяльності, а використання інформаційних технологій в навчальному процесі дозволяє змінити характер навчальної діяльності, урізноманітнити, активізувати їх самостійну роботу.

Література

1. Клаус Г. Введение в дифференциальную психологию учения / Г. Клаус. – М.: Педагогика, 1987. – 176 с.
2. Плющ В. М. Самостійна робота студентів як фактор підвищення якості освіти / В.М. Плющ // Балканско научно обозрение. №1, «Научен хронограф» ЕООД, 2018. С. 69 – 71.